

Nacionālais veselības
dienests

Veselības aprūpes finansēšanas pārvaldītāja alternatīvas

Nacionālais veselības
dienests

Veselības aprūpes finansēšanas pārvaldītājs: alternatīvu salīdzinājums

Budžeta līdzekļu ELASTĪBAS nodrošināšana sākot ar 2026.gadu

Status quo 2024: esošais NVD, esošais budžeta process

1. Veselības aprūpes finansējums sadalīts starp VM resora apakšprogrammām un atsevišķos gadījumos pārdalei nepieciešams FM saskaņojums, MK lēmums un Saeimas Budžeta komisijas atbalsts(*).
2. Veselības aprūpes pakalpojumi un finansējums tiek plānoti kalendārajam gadam.
3. Papildus finansējuma plūsma atkarīga no politiskām prioritātēm.
4. Jauni pakalpojumi tiek plānoti, ja tiem ir pieejams papildus finansējums no PP.
5. Pakalpojumu pārplānošana 6 un 9 mēnešos.

* ja skar prioritāros pasākumus, finansējuma apjoms pārsniedz 5%.

1. alternatīva: nemainot NVD juridisko statusu, grozot budžeta normatīvos aktus

1. Veselības aprūpes finansējums ir VM resora vienā programmā un finansējuma pārdale ir VM atbildībā – *izmaiņas ar kārtēja gada budžeta likumu.*
2. Veselības aprūpes pakalpojumi un finansējums tiek plānoti kalendārajam gadam, bet ar tiesībām uzņemt ilgtermiņa saistības(**) – *iespējamie grozījumi LBFV*
3. Papildus finansējuma plūsma atkarīga no politiskām prioritātēm.
4. Jauni pakalpojumi tiek plānoti, ja tiem ir pieejams papildus finansējums no PP.
5. Pakalpojumu plānošanas procesu varēs uzsākt ātrāk - iepriekšēja gada pavasarī – *grozījumi MK noteikumos Nr.555, bet kad tiks ieviests «uz rezultātu vērstais budžets».*

** šobrīd var ar MK atļauju. LBFV - Likums par budžetu un finanšu vadību

2. alternatīva: FONDS - atvasināta publisko tiesību juridiskā persona

1. Veselības aprūpes finansējums ir apstiprināts Saeimā kā atsevišķa Fonda budžeta pozīcija. Fonda budžetu un tā pārdali apstiprina Fonda padome - *speciālais likums, grozījumi LBFV un uz tā pamata izdotajos ar normatīvajos aktos.*
2. Veselības aprūpes pakalpojumi un finansējums tiek plānoti trim gadiem.
3. Fondam nepieciešams iezīmēts, stabils un prognozējams finansējuma avots!
4. Jauni pakalpojumi tiek plānoti trim gadiem.
5. Pakalpojumu plānošanas procesu var uzsākt ātrāk - iepriekšēja gada pavasarī.
6. Tiek veidotas rezerves.

Veselības aprūpes finansēšanas pārvaldītājs: alternatīvu «+» un «-»

Status quo 2024: esošais NVD, esošais budžeta process

«+»

- Pārbaudīta lēmumu pieņemšanas kārtība (MK, VM, NVD)
- Saglabājas valsts pārvaldes institucionālās pārvaldības vispārējie, vienotie principi un iestādes padotība MK (VM)

«-»

- Finansējuma pārdalei starp apakšprogrammām nepieciešams FM saskaņojums, MK lēmums un Saeimas Budžeta komisijas atbalsts
- Sabiedrības grupas tieši netiek iesaistītas lēmumu pieņemšanā
- Veselības aprūpes finansējums sadalīts starp VM resora vairākām apakšprogrammām.
- Netiek veidotas rezerves
- Veselības aprūpes pakalpojumi un finansējums tiek plānoti kalendārajam gadam
- Papildus finansējuma plūsma atkarīga no politiskām prioritātēm.
- NVD kapacitāte tiek novirzīta neefektīvi, tajā skaitā veselības aprūpes politikas veidošanai

1. alternatīva: nemainot NVD juridisko statusu, grozot budžeta normatīvos aktus

«+»

- Finansējuma pārdale ir VM atbildībā (attiecība pret šī brīža statusu)
- Budžeta plānošana 3 gadiem uz priekšu
- Pārbaudīta lēmumu pieņemšanas kārtība (MK, VM, NVD)
- Saglabājas valsts pārvaldes institucionālās pārvaldības vispārējie, vienotie principi un iestādes padotība MK (VM)

«-»

- Sabiedrības grupas joprojām tieši netiek iesaistītas lēmumu pieņemšanā
- Finansējuma pārdale ir VM atbildībā (attiecībā pret Fondu)
- Netiek veidotas rezerves
- Pakalpojumu pārplānošana 6 un 9 mēnešos
- NVD kapacitāte tiek novirzīta neefektīvi, tajā skaitā veselības aprūpes politikas veidošanai

2. alternatīva: FONDS - atvasināta publisko tiesību juridiskā persona

«+»

- Sabiedrības grupu tieša iesaiste lēmumu pieņemšanā (padome)
- Fonda budžeta apstiprināšana Fonda padomē - spēja "elastīgi" veikt izmaiņas (pakalpojumu pārplānošana)
- Rezervju veidošana
- Pastāvīga, neatkarīga, paredzama finanšu plūsma, iespēja piekļūt finansējumam jebkurā laikā
- Budžeta plānošana 3 gadiem uz priekšu
- Iespēja pieņemt lēmumus, balstoties veselības ekonomikā, atsaistot tos no politisku lēmumu ietekmes (efektivitāte)
- Efektīvāka pārvaldība (gan finanšu, gan organizatoriskā)

«-»

- Nepieciešams papildus finansējums NVD reorganizācijai (vienreizēji)
- Daļa finansējuma, ko varētu uzreiz novirzīt kārtējo vajadzību risināšanai, glabājas rezervēs (gadījumā ja rezerves tiek veidotas)
- Risks, ka kādi lēmumi var tikt pieņemti, nepietiekami novērtējot sociālos faktorus (iespējams visos gadījumos)
- Atteikšanās no valsts pārvaldes institucionālās pārvaldības vispārējiem, vienotajiem principiem un iestādes padotības MK (VM)

Veselības ministrija

Veselības aprūpes finansēšanas likuma (VAFL): Padarītais un turpmākā virzība

2024.gads

2025.gads

Izvērtētas un
diskutētas
finansēšanas
alternatīvas

Konceptuālais
lēmums
12.08.2024

VAFL grozījumu
iesniegšana
Saeimā
28.02.2025

Priekšlikumi
skatīti Nodokļu
politikas
pilnveidošanas
koordinēšanas
darba grupā

VAFL grozījumu
virzība MK
2024.gada
beigās

VAFL «divu
grozu» principa
pagarinājums
līdz 2025.gada
beigām

Veselības ministrija

Nacionālais veselības apdrošināšanas fonds (NVAF): Padarītais un turpmākā virzība

Nodrošinātas
diskusijas par
nepieciešamo
reformu

Sagatavots
likuma
priekšlikums

2024.gads

Konceptuālais
lēmums
12.08.2024

Informatīvais
ziņojums MK
Septembris -
Oktobris

NVAF normatīvo
aktu izskatīšana
MK
2024.gada
beigās

2025.gads

NVAF
normatīvo aktu
virzība Saeimā
2025.gads

Nacionālais veselības
dienests

Paldies par uzmanību!

Nacionālais veselības
dienests

Veselības aprūpes finansēšanas pārvaldītājs

FONDS - atvasināta publisko tiesību juridiskā persona: lēmumu sadalījums starp iestādēm

Lēmums / darbība	Saeima	Valdība (MK)	Fonda Padome	Fonds	Veselības ministrija	Pacientu organizācijas	Pakalpojumu sniedzēji
Veselības nozares pamatnostādnes		A	I	K	D	K	K
Veselības nozares politikas plānošanas dokumenti		A	I	K	D	K	K
Fonda ieņēmumu un izdevumu projekts		A	D2	D1	D3	K	I
<i>Likums par valsts budžetu</i>	A	<i>atbilstoši vispārējām procesam valstī</i>					
Fonda Budžeta apstiprināšana		x	A	D	K	K	I
Veselības aprūpes pakalpojumu līgumu slēgšana		x	I	A	I	I	D
Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju (t.sk. par zālēm) izdevumu atlīdzināšana		x	I	A	I	I	D
Datu pārvaldība un analīze		x	I	D, A	K	I	I
Paskaidrojums							
D = Darītājs: Persona(-as), kas veic darbu, lai izpildītu uzdevumu.							
A = Atbildīgs: Persona, kas ir galīgi atbildīga un kurai ir galīga lēmuma pieņemšana tiesības.							
K = Konsultējies: Persona(-as), ar kuru(-ām) jākonsultējas pirms lēmuma pieņemšanas vai darbības veikšanas.							
I = Informēts: Persona(-as), kas jāinformē pēc lēmuma vai darbības pieņemšanas.							
X = Netiek iesaistīts							